

Referanse: /

Ordningsverdi:

Vår saksbehandler:

Telefon:

Saksgang:

Politisk saksnummer	Politisk utvalg	Møtedato

Rådmannens forslag til vedtak:

Kommunestyret tiltrer nedenstående uttalelse.

Vedlegg:

Sammendrag fra Kulturutredning 2014

Andre dokumenter i saksmappen:

Dokumenttittel	J.dato	Avs. / Mottaker

Bakgrunn / Saksfremstilling:

I mars 2011 nedsatte regjeringen et utvalg som skulle vurdere og virkningen av regjeringens kulturpolitikk med kulturløftene.

Utvalget oppsummerer og vurderer kulturløftene fra den sittende regjering, og oppsummerer at økningen i kulturdepartementets budsjett fra ½ % til nesten 1 % i det alt vesentlige har medgått til å bygge ut og styrke de sentrale og regionale kulturinstitusjonene, der ny opera er et vesentlig løft. Det pekes videre på at mye av volumøkningen har medgått til lønnsoppgjør og pensjonsforpliktelser. Det konkluderes videre med at økningen har bidratt til å bygge ut den nasjonale infrastrukturen på kulturområdet, og at tida nå er inne til å satse på å fylle den nye infrastrukturen med et styrket innhold og produksjoner, der hensynet til publikum prioriteres.

Utredningen tegner også et historisk riss av norsk kulturpolitikk helt fra 1814 og etableringen av Grunnloven og fram til i dag, der demokratiet er et opprinnelig utgangspunkt, at kulturpolitikken gikk veien om nasjonsbygging og en enhetlig kulturpolitikk til en politikk for kulturelt mangfold i moderne tid.

I kulturmeldingene fra 70-tallet som formet og la grunnlaget for den lokale og regionale kulturpolitikken, la en vekt på det utvidede kulturbegrep og fortolket dette gjennom begrepet kulturuttrykk. Utvalget anbefaler at en forlater dette og tar i bruk et nytt begrep "ytringskultur", og trekker samtidig linjen tilbake til 1814 mht. at det i 2014 er jubileum for grunnloven, og peker på at ivaretagelsen av og utviklingen av demokratiet er selve fundamentet for at staten, fylkeskommunene og kommunene skal ha en kulturpolitikk.

Det fremholdes at kulturpolitikken i hovedsak dreier seg om økonomiske insentiver.

På statlig nivå fremholder utvalget at ansvaret for kulturpolitikken er delt mellom tre departement, Miljøverndepartementet (kulturminnevernet) og Barne- og familiedepartementet (barne- og ungdomsorganisasjonene) foruten kulturdepartementet, og anbefaler at en vurderer å samle alt undre kulturdepartementet for å få mer samordning og mindre fragmentering.

I det lokale og regionale bildet peker utvalget på at et nytt trekk de siste 10 årene er festivalene, eller de utvalget betegner som opplevels- og øyeblikksarenaene. Disse vurderes positivt fordi de samler tallrike publikum, men det fremholdes at kommunal og regional støtte til festivalene har gått på

bekostning av det utvalget kaller "den kulturelle grunnmuren", bibliotek, kulturskole, fritidsklubber og frivillig kulturarbeid. Kulturskolen og fritidsklubber kalles læringsarenaer, selv om utvalget erkjenner at fritidsklubbene mange steder er "et sted å være" og ikke i tilstrekkelig grad "et sted å lære".

Videre peker utvalget på at det ofte skaper kulturpolitiske vansker for fylkeskommuner og kommuner at staten ofte legger opp til spleiselag mellom forvaltningsnivåene ved innføring av nye ordninger fra statens side, noe som ofte gjør at fylkeskommuner og kommuner må tilsidesette egne strategier.

I driften av kulturinstitusjonene peker utvalget på begrepet Samfunnsoppdrag, og fremholder at en bør forlate den tradisjonelle mål- og resultatstyringen og gå over til eierskapsstyring, der institusjonene i dialog med eierne selv i større grad må formulere samfunnsoppdraget.

De peker også på at den lokale grunnmuren mange steder mangler god lokal infrastruktur i form av formidlings- og øvingslokaler.

Videre anbefaler utvalget at en styrking av overføringene til den lokale grunnmuren kan skje gjennom Norsk kulturfond (Norsk kulturråd).

Til slutt peker utvalget på at den kommunale kulturpolitikken kan tape som følge av mangel på tilgang på det øverste ledernivået i eksisterende organisasjonsmodeller i kommunene.

Vurderinger:

Rådmannen mener mange av tilrådingene i utredningen har mye for seg, men savner et forslag om å innføre en egen avdeling i kulturdepartementet for koordinering av lokal og regional kulturpolitikk, da kompetanseoppbygging i kulturdepartementet er helt avgjørende for å oppnå økt desentralisering og økt tilfang av ressurser i det lokale og regionale nivå.

Videre vil rådmannen peke på at selv om Norsk kulturfond har virkemidler som er tilgjengelige for lokale og regionale kulturtiltak, er ordningene ukjente for mange lokale og regionale aktører.

Rådmannen vil påpeke at mange av beskrivelsene av tilstanden på det lokale nivået ikke er dekkende for Froland, da vår kommune de siste årene nettopp har styrket lokale bygg- og anlegg på kultur- og idrettsområdet. Der det gjenstår noe, er mht. fritidsklubben og det å komme i inngrep med regionale og statlige myndigheter for å erkjenne et medansvar for å finansiere driften av Frolands verk kultursenter som et unikt kulturminne og et museumstilbud på høyt attraksjonsnivå.

Mht. demokratiperspektivet savner også rådmannen en viss fokusering pp den store betydningen for demokratiutviklingen det har å delta i styringen av lokale kulturorganisasjoner og idrettslag. Slik har det vært i lang tid, og har ikke minst vært initiert av de såkalte motkulturbevegelsene i vårt land.

Rådmannen anbefaler kommunestyret å avgi slik uttalelse:

Froland kommune støtter hovedtrekkene i Kulturutredningen 2014 både i premisser og tilrådinge, men vil be om at følgende tillegges vekt:

- Økte øremerkede tilskudd til utvikling av bibliotekene som læringsarenaer for en avgrenset tidsperiode
- Økte øremerkede tilskudd til utvikling av fritidsklubbene som læringsarenaer for en avgrenset tidsperiode
- Gjeninnføring av tilskudd pr. undervist time i kulturskolen og et tak på elevkontingenten, slik at terskelen blir lavest mulig for å søke elevplass
- En mer formalisert kontakt mellom Norsk kulturråd og det lokale og regionale nivået for å øke tilgjengeligheten for insentiver fra Norsk kulturfond.

Alternative løsninger:

Ikke vurdert.

Kommuneplanens føringer:

I tråd med kommuneplanen.

Driftsmessige konsekvenser av rådmannens forslag til vedtak:

Ingen.